

MÁVILÁG

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Str. Regina Maria (v. Deák Fe-
renc-u. 11.) Telefon szám: 6-30.
Előfizetési ár: Egész évre 600 lej,
félévre 300 lej, negyedévre 150
lej, egy hónapra 50 lej. Külföldön
ezeknek az áraknak kétszerese.
Hirdetések közlése tarifa szerint.
Apróhirdetések ára: egy szó 2 lej
Vastagabb betűvel . . . . . 4 lej
Kéziratokat nem adunk vissza.

A buza ára esik

Az utóbbi években állandóan, akár jó volt a termés, akár rossz. Az ipar és kereskedelem évek óta tartó válságát követi most a mezőgazdaság válsága, amely ugyan sokkal több embert érint, mint az ipar, vagy a kereskedelem válsága, de romboló hatása csak alig múlja felül az előbbiekéét. Mindegyik termelési ág válsága az emberek ezreit, sőt száz-ezreit teszi kenyértelemé és ebből a szempontból nézve, a mezőgazdaság válságának következményei be-láthatatlanok.

A mezőgazdaság válsága is a háborúra vezethető vissza. A mezőgazdasági termékek — különösen a kenyérmagvak — elhelyezésének és felhasználásának akkori dezorganizáltsága idézte elő azt, hogy az azelőtt mezőgazdasági termeléssel alig foglalkozó — kifejezetten ipari — államok mind több és több gondot fordítottak, mind többet és többet áldoztak mezőgazdaságuk fellendítésére, de különösen a kenyérmagvak termelésére, azzal a nyiltan is bevallott céllal, hogy kenyérmag-szükségleteiket a saját államuk területén akarják kitermelni.

Az agrártermeléssel foglalkozó országok ily módon mindinkább elvesztették piacaikat és mind nagyobb és nagyobb mennyiséget tett ki az a készlet, amit a fenti okokból értékesíteni nem tudtak. Ez a készlet folyton nőtt, elérte egy bizonyos többszörösét annak a mennyiségnek, amit más években értékesíteni tudtak. Miután ily módon az agrártermelésnek termelvényei eladásából remélt bevétele mindinkább csökkent, az elmaradt bevétel — de az állandóan növekedő kiadás — kényszerítette az egyes termelőket, hogy termésfeleslegeiket minden áron értékesítsék. A nagy kínálattal szemben — ily módon — csekély kereslet állott és a közgazdaság törvényei értelmében a kínálat túlsúlya az árak lemorzsolódására vezetett.

Ezen a folyamaton, éppen a nagy készletek miatt, mit sem változtatott az, hogy egyik, vagy másik agrárállamban az elmúlt év folyamán rossz volt a termés és ma is az a helyzet, hogy az árlemorzsolódás, a kínálat növekvő túlsúlya miatt, csak növekedni fog még akkor is, ha történetesen valamelyik európai agrárállam termése ez idén is rossz lesz.

Ez a körülmény legfeljebb az illető rossz termést elért állam mezőgazdájának anyagi leromlását siettetetheti, amely folyamatot egy jó termés, esetleg átmenetileg, megállíthat. A mezőgazdasági válság fokozódás tart, arra az esetre, ha a kínálatban részt kér egyszer az orosz buza is, aminek bekövetkezését a mezőgazdaság már a legközelebbi időben valószínűnek tartja. Hogy ez mire vezethet, azt kiszámítani senki sem tudja. Tényként szögezhető le az, hogy a kenyérmagvak árának olcsóbbodása a megélhetés olcsóbbodását fogja előidézni. De ugyanakkor munkanélkülivé teszi a mezőgazdasági munkásság tekintélyes részét, amely, a tönkrement iparosok és kereske-

dőssel egyetemben, még kevésbé lesz abban a helyzetben, hogy megvásárolhassa az olcsó búzából készült kenyeret, mint valaha — amikor dolgozott — a drága búzából készültet.

Ugy az ipart, mint a kereskedel-

met, a mezőgazdaság válságából csak egy olyan koncepcióval telített gazdasági politika vezethet ki, amely a tömegek fogyasztókéességének helyreállítását tűzi ki célul, mert az esetben emelkedik a fogyasztás nemcsak a kenyérben, hanem az

ipar termelvényeiben is, a növekvő forgalom mind több és több embert juttat a megélhetéshez, ami involválja a fogyasztás további emelkedését, vele együtt a meglévő — fogyasztásra szánt — készletek csökkenését is.

Miklós herceg védi bátyját a támadások ellen

(Bukarest.) A liberális kongresszus alkalmával a liberálisok egy brossurát akartak szétosztani, amely Károly extrónörökös ellen tartalmazott támadást. A brossura szétosztása Miklós régensherceg kívánságára elmaradt.

Bratianu Vintila tegnap tünte-

tőleg hihaligatást kért Miklós régenshercegtől, de nagyon leverve távozott. A beavatottak szerint a régensherceg szemrehányásokat tett neki és tiltakozott az ellen, hogy a liberálisok állandóan politikai támadások központjába helyezték Károly extrónörökösöt.

A sáskaveszély Háromszékmegyébe is elérkezett

(Bukarest.) Caliacrában a sáskák minden zöldet elpusztítottak. A sáskák nagy tömege miatt az ellenük való védekezés lehetetlennek bizonyult. Az ország északi részében is

nagy kárt okoztak a sáskák. Háromszéki jelentés szerint a megye Iles és Pitici nevű községeinek határában is feltűntek már a sáskák, amelyek nagy károkat okoztak.

Bezárták a szefárd mészárszékét, végeszakadt a kolozsvári kóserhusháborúnak

(Kolozsvár.) Tegnap délután rendelet érkezett a belügyminisztériumtól, hogy a kolozsvári orthodox izr. hitközség autonómiája megvédésének érdekében be kell zárni a szefárdisták mészárszékét. A rende-

letet az illetékes hatóságok végrehajtották és ezzel vége szakadt a kolozsvári zsidó hitközségek kóserhusháborújának. A harc ezután majd az egyházi hatóságok előtt fog tovább folyni.

Kétórásig tartó erős földrengést jeleztek a földrengést jelző állomások

(Berlin.) Az acheni, hamburgi és zürichi földrengést jelző állomások műszerei ma este két órán át erős

földrengéseket jeleztek. A földmozgás fészke valószínűen az orosz-perzsa határvidéken van.

Angliába szállítják Gandhit

A zavargások még folynak, de a helyzet már nyugodtabb valamivel

(London.) Gandhit hir szerint Indiából Angliába szállítják át. Az indiai nacionalista vezér Angliában is internáltságban maradna.

Indiai jelentések szerint a helyzet valamivel nyugodtabb. A rendőrségek továbbra is készenlétben maradnak, de a csapatok riadókészültségét további intézkedésig megszüntetik. A hatóságok kívánságára ma is gépfegyveres osztagok teljesítettek szolgálatot a közigazgatási hivatalok előtt s a vasuti pályaudvarokat az esetleges újabb támadások elől pánceles gépkocsikkal biztosították.

A Reutter távirati iroda jelenti, hogy Chittagong környékén a ter-

rorista csapatok és az angol vasutbiztosító osztagok között kiújult a harc. Calkuttából hadirepülőgépek indultak utba Chittagong felé.

Terrorista önkéntesekkel harc folyt ma Calcuttától keletre, Ranawhatban is. A támadók 4 halottat és 30 sebesültet veszítve visszavonultak. A városkában eltevedt golyóktól 17 járókelő megsebesült s egy angol rendőr életét vesztette. Delhiben a tegnapi összeütközéseknek több mint háromszáz sebesültje van. A halottak számát még mindig nem lehet tudni, mert a zavargók sebesültjeiket is magukkal vitték.

Az első román időtartam repülés

(Bukarest.) A román Aero-Klub most rendezte első időtartam repülését. Popescu Romeo kapitány Dioțescu főhadnagy és egy tanár kíséretében tegnap Buzauba repültek, ahol 1750 kilogram benzint vettek fel, majd visszarepültek Bukarestbe és a főváros felett keringenek ma délután 3 óráig. Az éjjel a repülőgép ki volt világítva és állandóan nagy tömeg bámulja.

Tárgyalják a szeszitörvényt

(Bukarest.) A parlament mezőgazdasági blockja gyűlést tartott, amelyen Madgearu is részt vett. A szeszitörvényt tárgyalták és különböző módosításokat követeltek. Madgearu kijelentette, hogy a törvény fontosságára való tekintettel csak az egész országra kielégítő módon lehet a kérdést megoldani és ezért ma folytatják a tanácskozást.

100 ezer lej díjat tűztek ki a bukaresti rablók kézrekerítésére

(Bukarest.) Ismeretes, hogy tegnapelőtt vakmerő rablók Bukarest mellett megtámadták Citta Davilla követ autóját és kifosztották. Az utasok közt volt a lengyel követ felesége és a népszövetség lengyel pénzügyi szakértője is. A rendőrprefektura most 100 ezer lej jutalmat tűzött ki a rablók kézrekerítésére.

Pan Halippa nem akar távozni a kormányból

(Bukarest.) Pan Halippa nem akarja elfogadni a beszarábiai tartományi igazgatóság vezetését és nem akarja elhagyni a miniszteri széket. Ezzel megakadályozta a kormány átszervezését.

A régenstanács aláírta az erdélyi és beszarábiai tartományi kormányzók felmentéséről szóló dekrétumot

(Bukarest.) Maniu miniszterelnök tegnap kihallgatáson jelent meg a régenstanácsnál. A régenstanács aláírta dr. Dobrescu Aurél erdélyi és Moldoveanu besszarábiai tartományi kormányzók felmentéséről szóló dekrétumot, valamint azt a dekrétumot is, mellyel Moldovan Valér államtitkárt, illetve Pan Halippa minisztert delegálják a megüresedett pozíciók betöltésére.

Mit mutatnak a tényvonalai? Preciz felvilágosítást kap mindenre, ami az életben érdeklí
Prof. Ben Aroliy beytől, Cluj, Strada Memorandului 12.

A Temesvári Söröző Rt. újlag üzembehelyezte kolozsvári fióktelepét

A Temesvári Söröző Rt. május 6 tól üzletfelei részére a szállítást általában kedvelt *Casino, Record Special, Corvin* és *English Porter* (barna tápsör) söréből kolozsvári, modernül berendezett, jéggyárral felszerelt telepről (Cluj, Strada Basarab 7. szám. Telefon 4-92) újlag megkezdte.

Senki nem jogosult a Temesvári Söröző Rt. nevében a kolozsvári fióktelepen és a hozzátartozó kolozsvári és környéki raktárakon kívül temesvári sört forgalombahozni.

Lokalizálták a lakehursti erdőtüzet

(London.) Newyorkból jelentik, hogy Lakehurst városát és a légi kikötőt már nem fenyegeti az erdőtüz, mert sikerült lokalizálni. New-Jersey állam területén még égnék az erdők, de a veszedelem már mindenütt legyőzöttnek tekinthető. A munkálatokban négy napon át több mint negyvenezer munkás vett részt. A további munkálatokra tízezer embert néhány napig még igénybe vesznek.

Kifosztotta házigazdáját a hálátlan vendég

A napokban Voina Rusalin tirnovai lakos benyitott Zaberea Clement bozovicsi lakos házához, kinek elpanaszolta, hogy gyalog jött Tirnováról munkát keresni. Mivel nagyon fáradt volt, kérte a gazdát, engedje meg, hogy házában megpihenessen az éjszaka.

A gazda jó szívvvel fogadta a jövővényt, asztalához ültette és vacsora után lepihentek. Reggel a gazda felkeltette vendégét és családját, hogy készüljenek a község határában lévő földjükre munkára. A vendég a gazda családjával együtt távozott a házból, de előbb mindent jól szemügyre véve, megköszönte a gazda szíves vendéglátását, s úgy tett, mintha távozna utjára.

Mikor látta, hogy a gazda és családja kocsiával messze megy, visszafordult és betört a házba. Összepakolt minden ruhaneműt, az összes lábbeliket és pénz után kutatott, de kevés eredménnyel, mert mindössze nyolc lejt talált a házból. Délután négy óra tájban hazatért a kifosztott gazda családjával s meglepődve konstataálta a betörést. Mindjárt a vendégére gondolva, értesítette a csendőrséget az esetről.

A csendőrös parancsnoka, Turlaki Gheorghe, autóval üldözőbe vette a hosszú egérutat nyert betörőt s Bozovicsiól 30 kilométernyire sikerült is elfognia az ellopott holmikkal együtt. A betörőt kihallgatása után átkísérték az ügyészséghez.

Ma kezdik meg a szovjetkém szigurancaisztviselő bünperének tárgyalását

(Bukarest.) A kisenevi hadbíróóság ma kezdik meg Tibacu Constantin szigurancaisztviselő bünperének tárgyalását. Mint ismeretes, Tibacut néhány hónappal ezelőtt tartóztatták le, amikor kiderült, hogy a szovjet romániai kémszervezetének a feje.

A hatalmas kémszervezetet egy

Alexi Caramanow nevű szovjetkém leplezte le, akit a román gránicsárok elfogtak, mikor Romániából jelentésekkel megrakodva Oroszországba akart átszökni. Caramanow azt hitte, hogy Tibacu árulta el és bosszúból leplezte. A nagyarányú kémkedési bünper mai tárgyalását nagy érdeklődés előzi meg.

Az olaszok elleni magyar válogatott futballcsapat felállítása

(Budapest.) Az olaszok elleni magyar válogatott futballcsapat: Aknai, Korányi—Fogl III., Borsányi—Turai—Vigh, Markos—Takács II.—Ormos—Hires—Titkos. Tartalékok: Fehér, Volentik, Toldi, Lyka. Pót-tartalékok: Dudás, Skvarek, Dröss-

ler. A csapat és a tartalékok a Hűvösvölgyben fognak lakni felügyelet alatt. Az olasz—magyar mérkőzés május 11-én lesz Budapesten és Erdélyből is több ezer ember utazik fel a mérkőzést végignézni.

Rietli Károly kolozsvári katolikus főgimnáziumi igazgató és osztálytársai biztatására kezdett énekelni Pataki Kálmán, aki ma világhírű tenorista

(Kolozsvar.) Szerda délután 6 óra után egy hatalmas turakocsi állott meg a New-York-szálloda előtt, amelyből egy hatalmas, szélesvállú férfi ugrott ki fűrgén: Pataki Kálmán, a jelen idők egyik legkiválóbb tenoristája. Utána felesége, Beregi Lea, Beregi Oszkár leánya szállt ki az autóból és egyenesen a már részükre lefoglalt lakosztályba vonultak vissza. Pataky Kálmán jóformán alig rakhatta el bőröndjeit, mert máris megjelentek az újságírók, hogy kikérdezzék Erdély büszkeségét karrierjéről és külföldi sikereiről.

Pataky Kálmán 32 éves, nyílttekintetű, magas szőke székeletű, kissé elhízva, mint az nagy énekesnél egyáltalán nem szokatlan. Kedves esengő hangon mesélni kezd.

— Zalamegyében, közel a Stájer határhoz láttam meg a napvilágot. Atyámat, aki köztisztviselő volt, át-helyezték Erdélybe, Nyárádszent-lászlóra, ahonnan engem a kolozsvári katolikus gimnáziumba irattak be.

— Már a gimnáziumban kezdtem énekelgetni és igazgatóm sokszor mondotta nekem: „Fiam, nagy énekes lesz belőled.“ Én kezdetben nem is gondoltam arra, hogy komolyan foglalkozzak az énekléssel, azonban iskolatársaim unszolására mégis elhatároztam, hogy megkísérlem a lehetlent, hátha sikerülni fog eredményt elérnem.

— Sajnos, közbejött a háboru és én a Ludovikára kerültem, a for-

rongó pokolba, a háboruba. A háborut szerencsésen megusztam és Budapestre osztattam be magamat, hogy énekelni tanulhassak. 1920-ban léptem először színpadra a budapesti Operaházban, a Rigoletto Mantua hercegeiben. Minden szerénységem dacára merem mondani, hogy frenetikus sikerem volt. Ezután már ment minden, mint a karikacsapás.

— A legnehezebb Wagner operák szerepeit énekeltem, nem beszélve a többi operákról. Néhány évvel ezelőtt a külföld is felfigyelt a hangomra és a bécsi Statsoper sietett is leszerződtenni. A szezon három szabad hónapjában a nagy metropolisok színpadjain énekelek. Jelenleg épen a Milanoi Scala szerződötetett a három hónapra és mielőtt Milanoba mennék, le kell bonyolít-sak egynéhány vendégszereplést az északi államokban is. Különben a francia becsületrend lovagja is vagyok, amit a bécsi opera Párisban való vendégszereplése alkalmával kaptunk négyen: Anday Piroksa, Schalk, Manowera és én. Jeritza Mária kimaradt kvartettből, ami miatt diplomáciai affér is keletkezett.

— Egyébként volt egy kellemetlenségem a román határon. Ugyanis a bécsi Touring Club nemzetközi átutazási igazolványával rendelkezem és Biharpüspökön az a meglepetés ért, hogy ez az igazolvány nem érvényes Romániára nézve. Hála azonban a határmenti hatóságok konciliáns magatartásának, rövid kimagyarázkodás után tovább

folytathattam utamat Kolozsvar felé, hogy énekeljek annak a közönségnek, amely ugyszólván elindított sikereim utján.

SZINHÁZ

Mától: „Miénk az éjszaka“

Az utóbbi évek legszenzációsabb filmeseményének színhelye lesz a Magyar Színház.

A legelső tökéletes, száz százalékosan beszélő filmet fogják bemutatni, amelynek sokatigéző címe: „Miénk az éjszaka“.

Leszállítanak a „Miénk az éjszaka“ értékét, világmárkáját, ha a megszokott és sablonos dicsérő és magasztaló jelzőket alkalmaznók vele szemben. A „Miénk az éjszaka“ a filmek osztályozásánál egészen különleges helyet foglal el: Versenyen felül áll.

Mindenki meg fogja nézni a „Miénk az éjszaka“ t a Magyar Színházban s meg fogja róla alkotni azt a véleményt, amit az egész világ sajtója és közönsége hangosan hirdet, hogy ennél tökéletesebb, precízebb beszélő filmet még nem produkáltak.

Meg kell jegyeznünk, hogy a „Miénk az éjszaka“ szereplői mindvégig a legtisztább németiséggel beszélnek, úgyhogy abszolút érthető minden szavuk.

Amióta hire ment annak, hogy ma, csütörtökön a Magyar Színházban vetíteni kezdik a „Miénk az éjszaka“ filmet, azóta a pénztár állandóan ostrom alatt áll. Mindenki biztosítani akarja a helyét a „Miénk az éjszaka“ valamelyik előadására. Éppen erre az érdeklődésre való tekintettel és azért is, hogy a pénztár előtti tolongás elkerülhető legyen, a Magyar Színház igazgatósága úgy intézkedett, hogy már délelőtt vált-hatók a pénztárnál a jegyek. A jegyek ára 10, 20, 30 és 40 lej.

Látható a „Miénk az éjszaka“ csütörtökön, pénteken és vasárnap 4-4 előadásban: 3, 5, 7 és 9 óra-kor. Szombaton három előadásban: 3, 5 és 7 óra-kor.

A MAGYAR SZINHÁZ MOZI-MŰSORA:

Csütörtökön a nagy mozi-évad kezdete.

Csütörtökön 3, 5, 7 és este 9 óra-kor: Miénk az éjszaka. A mozi-évad ün-nepi megnyitó előadása. Száz százalékos németül beszélő, hangos zenélő film-ujdonosság. Eddig a legtöké-letesebb beszélő-film. Kivételes hely-árak: 10, 20, 30, 40 lei.

Pénteken 3, 5, 7 és 9 óra-kor: Miénk az éjszaka.

Szombaton délelőtt 11-kor mozi-matiné 10 és 15 és leles helyárakkal: A halálhíd. Szombaton 3, 5 és 7 óra-kor: Miénk az éjszaka.

Vasárnap 3, 5, 7 és este 9 óra-kor: Miénk az éjszaka.

Felelős szerkesztő: WOJTCZYK-KELEMEN GYULA

Corsó filmszínház	Carmen mozgó	Urania	Select mozgó
Premier Szökik a vöm Zenélő és németül beszélő vígjáték Főszereplők: Dina Gralla, Harry Halm, Szőke Szakál	2 szenzáció 3 órás előadás 18 felv. I. Sárga bosszu (Sanghai csókos utca) 10 felvonásos dráma Főszerepben: Anna May Wong, II. Papa kedvence Pauline Starke 8 felvonásos vígjáték Főszerepben: Bebe Daniels	Verdun A legszebb háborus film. Történelmi látomások	Rin-Tin-Tin Az erdők királya szenzációs zenélő- és hangos-filmben A másik főszereplő: David Lee, a közismert Sonny Boy

Hírek

Vasárnap délig nyitva tarthatnak a borbélyok. Miután a május tizediki nemzeti ünnepkor munkaszünet van, a borbélyok vasárnapi munkaszünetét vasárnap délig fel függesztette a munkaügyi minisztérium. A borbélyoknak ezzel szemben hétfőn délig zárva kell tartaniuk üzleteiket.

Két ökröt megölt Tordán a villanyáram. Tordáról jelentik: Burkus János fuvaros meszet szállított ökörfogatán. Szekerével a Valea Sandukuion haladt, mikor két ökör egy villanydrótra lépett rá, amely leszakadt egy villanyoszlopnál. A villanyáram mindkét ökröt megölte.

Az enyedi ipartestület parki ünnepélye. Nagyenyedről jelentik: A városi parkban az ipartestület műsoros ünnepélyt rendezett. Az ünnepi beszédeket Oridiu Hulea liceumi igazgató és Elekes kollégiumi tanár tartották. Szép sikerrel szerepeltek az estélyen a magyar és román dalárdák Pandurescu hadnagy, illetve Fövényesi és Veress zenetanárok vezetése alatt. A jó-tékony célú parki ünnepély jövedelme a beteg iparosok és szegény inasgyerekek felsegélyezésére szolgál.

Véresre verték egymást a lakó és a házigazdája. Nagyenyedről jelentik: Trámbitas Teodor háztulajdonos Dabacan nevű lakójával összeveszett és a veszekedés után öltre mentek egymással. A veszekedés hevében annyira összeverték egymást, hogy mindkettőjüket kórházba kellett szállítani.

Tévedésből mást ütött le. Kádár Gábor talpasi gazdálkodó 1928 október nyolcadikán este egy vasdoronggal úgy fejbeütötte Matei Mihály gazdálkodót, hogy az néhány nap múlva meghalt. Csak a véres tett elkövetése után tudta meg, hogy nem Matei Pált ütötte le, aki kedvesét elszerezte, hanem annak unokafivérét. A törvényszék Kádárt hat évi fegyházra ítélte, míg a tábla tegnapi Kádár büntetését négy évi fegyházra szállította le.

Ingyenes méhészeti tanfolyam. Az Erdélyrészi Méhészeti Egyesület a méhészeti szakismeretek fejlesztése céljából 1930. évi május hó 15-től 25-ig ingyenes méhészeti tanfolyamot rendez a méhészet iránt érdeklődők részére. Jelentkezéseket május hó 14-ig naponta 9—2-ig elfogad az erdélyrészi Méhészet Egyesület titkári hivatala, Kolozsvári Attila-u. 10.

Értesítem a n. é. vevőközön-séget, hogy finom és házikenyér sütődémet május 1-én nyitottam meg a Jókai utca 9. szám alatti volt Mattay és Hutter-féle pékségben, ahol naponként 3-szor higiénikus, tiszta és izléses kivitelű sütemény és kenyér áll a n. é. vevőközön-ség rendelkezésére.

Prezensky Béla.

Megnehezíti a postai forgalmat az új vasúti menetrend

(Kolozsvár.) Május 15-én, mint ismeretes, életbelép az új vasúti menetrend, amely a közlekedésben némi előnyöket fog hozni, de a postaforgalomba komoly zavarokat okoz majd. Dr. Mocian Aurel posta-és távirdafelügyelő, a postaügyek kiváló szakértője nyilatkozott az új menetrendről, amelynek tervét véleményezés végett a postának is elküldötték, és kijelentette, hogy az új menetrend késleltetni fogja a pos-

tát. Így a bukaresti posta egy egész napi késedelmet fog szenvedni. A Balázsfalva irányába menő posta szintén egy napi késést fog szenvedni, hasonlóképpen a beszerce—borgóprundi vonalra induló posta is. Mocianu postafelügyelő módosító javaslatot tett a CFR igazgatóságának a menetrendre vonatkozólag, mivel a posta késését el lehet kerülni.

Milliárdos jelzáloghitelintézet felállításáról beszélnek az erdélyi averescanusok

(Kolozsvár.) Néhány nappal ezelőtt országos feltűnést keltett az a hír, hogy Averescu tábornok Olaszországban négy milliárdos kölcsönt szerzett, amelyből jelzáloghitelintézetet fognak felállítani. Ezt a hírt megjelenése után a „Messagero” című olasz lap cáfolta meg, amely kétségbe vonta, hogy Averescu tárgyalhatott-e egyáltalán olyan pénzügyi faktorokkal, akik ilyen nagyarányú kölcsönt folyósíthatnának. Averescu tábornok hazaérkezése

után maga is enyhén cáfolta a kölcsönszerzési híreket.

Ezzel szemben kolozsvári averescanus vezetők, akik most érkeztek haza a fővárosból, olyan híreket terjesztenek, hogy Averescu tábornok megszerezte a kölcsönt és egy nagyarányú jelzálogbankot fognak felállítani egyelőre négy milliárd alaptőkével, amelyet később hat milliárdra fognak felemelni. Hogy a hírekből mi igaz, azt a jövő fogja megmutatni.

Moldován államtitkár előtt vonul fel Kolozsvárt május 10-én a katonaság

(Kolozsvár.) Jelentette már a Mai Világ, hogy a dr. Dobrescu Aurél lemondásával megüresedett erdélyi tartományi igazgatói stallumra Moldován Valér államtitkárt nevezte ki a kormány. Moldován Valér államtitkár szombaton érkezik Kolozsvárra és a május 10-i nemzeti ünnep alkalmával előtte rendez díszfelvonulást a katonaság. A május

10-i ünnepélyre nagyarányú előkészületek történnek és Hodor Victor tartományi államtitkár dr. Popa Ádám vármegyei prefektussal és Hatiegan Simon rendőrkezesrel már napok óta tanácskozást folytat az ünnepség programjára vonatkozólag, amelynek végső összeállítása ma történik meg.

Tűz pusztította el a temesvári „Defra” cipőgyárat

(Temesvár.) Tegnap hajnalban hatalmas méretű tűzvész pusztította el Temesváron a Csillag-utcában levő „Defra” cipőgyárat, amelynek következtében 140 munkás márhólnapra kenyér nélkül maradt.

A „Defra” cipőgyárban, amely Frank Dezsó és Jenő tulajdonát képezik, egy idősebb asszony teljesíti az éjszakai ór munkáját. Az asszonyt tegnap hajnalban elnyomta az álm és így nem vette észre, hogy a gyár tetőzete felől sűrű füstgomolyog tör elő. Elsőnek a szomszédok riadtak fel álmukból és értesítették a sarki rendőrszemet, aki értesítette a tűzoltókat.

A tűzoltók Biste parancsnok vezetésével azonnal a helyszínére vonultak. Ekkor már lángokban állott a gyár egész tetőzete, az emeleteken elhelyezett szabászat és

felsőrészkészítő üzem, valamint a földszinti hatalmas bórraktár és gépház is.

Rendkívül megnehezítette a tűzoltók munkáját az a körülmény, hogy mindegyik üzemben hatalmas lakatok és vasrácsok voltak, úgy hogy külön munkába telt, amíg a falakból nagynehezen ki tudták verni a vasrácsokat és behatolhattak a termekbe, ahol már minden anyag a tűz martaléka lett.

Két órai fáradságos munka után sikertült lokalizálni a tüzet. A kiszállított hivatalos bizottság megállapította, hogy a tüzet rövidzárlat okozta és a tűz elpusztította az épületek nagy részét, az összes nyersanyagokat és kész árukat. A kár meghaladja a 12 milliót, amelyből igen kevés térül meg biztosítás útján.

Időjárás. Budapestről jelentik: A meteorológiai intézet időjárás-prognózisa szerint zivataros esők várhatók. Később északi szelekkel hőmérsékletcsökkenés valószínű.

A hatóságok tehetetlenek a borsai antiszemita izgatásokkal szemben. Máramaroszigetről jelentik: Borsai községben súlyos antiszemita excessusok történtek Constantin Daniló jassai diák, Dumitrescu görögkeleti és Berinde Andrei görög katolikus lelkészek izgatásai következtében. A csendőrpáncsnokság utasítást adott, hogy az izgatásokat tartóztassák le. Dumitrescut letartóztatták, de társai a polyánai templomba menekültek, ahol ötszáz paraszt társaságában elbarrikádozták magukat. Sfetea csendőrkapitány tizennégy csendőrrel megjelent a templom előtt és az izgatók kiadását kérte, de a parasztok oly fenyegető magatartást tanúsítottak, hogy kénytelen volt visszavonulni. Joga prefektus és Chindris főügyész a helyszínre utaztak, hogy rendet teremtsenek, de a parasztok ekkor már Dumitrescu szabadonbocsátását is követelték. A hangulat oly fenyegető volt, hogy végül is Dumitrescut szabadlábra kellett helyezni. A szabadlábrahelyezett pap a templomba ment és ott társaival arra uszította a parasztokat, hogy a zsidók házaikat gyujtsák fel és öljk meg a zsidókat, mert Cuza segítségükre jön. A megrémült zsidó lakosság és a hatóságok az esetet táviratilag a belügyminiszter tudomására hozták és sürgős intézkedéseket várnak.

Május közepén életbe lép a Joung-egyezmény. A Joung-egyezmény legkésőbb a hónap közepén életbe lép és Németország május 15-én fizet először a nemzetközi jóvátételi pénztézetnek. Ez a fizetés az eddig teljesítettekkel ellentétben nem német márkában, hanem devizákban történik és a jegybank már gondoskodott arról, hogy a fizetéshez szükséges devizák rendelkezésre álljanak anélkül, hogy nagyobb mennyiségű devizaelvonásból a gazdasági életnek fennakadása származnék.

A légköri elektromossággal tartották izzásban egy villanyégőt. Nápolyi jelentés szerint a műegyetem egyik hallgatója készüléket konstruált, amely a légkör elektromosságát felhasználva, órákon át izzásban tartott egy villanyégőt.

Pénzt takarít meg! Ha kirándulásaira italszükségletét az „Arany Csizma”-ban Strada Regina Maria (volt Deák Ferenc-utca) 29. szerzi be. Gróf Teleki-féle fajbörök! Egy liter kitűnő Aradhegyaljai bor kihordásra 24 lei. Valódi olasz malaga bor. Krém likörök. Egy liter cuika garantált 30 fokos 60 lei.

Fulgerul közvetítő iroda

Str. Dacia, v. Radák-u. 2. Uránia-palotával szemben. Május 1-től futár-járat naponta Cluj és Bukarest között, pontos és megbízható, egy levél 60 lei. **Vizumokat** 2 nap alatt megszerez Bucuresiben, taxa 70 lei. **Utiteveleket** Bucuresi megbízottunk által 1700 leiért bármely országba, ugyisintén **Délamerikába és Canadába.** Információkat kivándorlásra vonatkozólag bárkinek díjtalanul nyújtok. — **Vidékre** válaszbélyeggel ellátott levele azonnal válaszolok.

Edison Erdélyben elsőnek berendezett beszélő filmszínház

2 hatalmas film 2 órás előadás 18 felv.
I. Császár csókja
J. Bonaparte szerelmi drámája
10 felv.
Fősz.: Conrad Nagel, Dolores Castello
II. Chaplin a kabarében
Különleges színházi vígjáték 8 felvon.
Fősz.: Chaplin, Betty Balfour

Magyar Színház

A nagy moziévad kezdete
Miénk az éjszaka
A moziévad tünnepi megnyitó-előadása. Százszerű beszéd, hangos és zenélő-film
Előadások d. u. 3 és fél 6 óraker
Helyárak: 10, 20, 30 lei

A színelőadások szünetelnek

Opera és N. Szính.

Csütörtökön, május 8-án
Tosca
Opera 3 felvonásban
Pataky Kálmán, a bécsi opera világhírű tenoristájának vendégfellépése
Este fél 9 óraker

Fogadjunk

— Fogadjunk Pancser, el sem hiszi, ha mondom, kíváncsi vagyok rá, hogy funkcionál a kitűnő Steiner professzor vezetése alatt álló zsidó-kórház?

— Kitűnően, amit a következő kis történet bizonyít:

A kórháznak van egy zsidó szolgálója, aki azzal van megbízva, hogy a beteget a kórteremből a műtőbe és a műtőből a kórterembe visszavigassa.

Egy férj, kinek a feleségét aznap operálták, ép vele találkozik elsőnek és megkérdi tőle izgatottan, sikerült-e az operáció?

A szolga könnyedén legyint:

„Hát mi az, egy vakbéloperáció ne sikerüljön nekünk?”

— Hát ez kedves eset, de ha már találkozunk, mondja meg, mi az oka annak, hogy a galaci liberálisok nagy része en bloc átment a nemzeti-parasztpárti táborba, mikor a liberális kongresszuson megállapították, hogy Brătianu Vintila rövidesen kormányra kerül?

— Figyeljen erre a történetre, akkor majd megérti:

Még a háboruban történt, hogy egy francia tábornok egyszer egy kis tiszásra ért, ahol több zsidót talált együtt.

„Mit csináltak itt? — rivalt rájuk.”

„Excellenc a rabbit hallgatjuk, a rabbi a jövőbe lát.”

„Ugy? Ha a rabbi a jövőbe lát, mondja meg, mi lesz a háború vége?”

A zsidók összesugnak, aztán azt mondja az egyik:

„A rabbi azt látja, hogy a németek fognak győzni.”

„Igen? És hová való a rabbi?”

„Németországba.”

„Hát ha Németországba való és azt látja, hogy a németek fognak győzni, akkor miért jött ide?”

„Azért excellenc, mert a rabbi nemcsak a jövőbe lát, de amellett még egy nagyon okos ember is.”

— Szóval ez az oka a galaci liberális párfordulásának?

— Ebben maradunk.

*LAPUNK BUDAPESTEN

állandóan olvasható a Park-szálloda

kávéházban, VIII., Baros-tér 19.

HA

van pénze! Ha nincs pénze!
Ha lesz pénze!

Mindenkép vásárolhat 5 havi, vagy 20 hetes részletfizetésre a most ujonnan megnyitott Rottenberg Márton cég Textil divat és Confectio áruházában, Carolinater 5. sz. az Ipartestület székében. I-a kivételben tavaszi női kabátok a legdivatosabb szöveteiből. Kész férfi öltönyök a legjobb kivitelben. Férfi és női szövetek dus választékban. Selymek minden létező minőségben és színekben, vásznak, sifonok, batistok és minden divat dolgok legolcsóbb beszerzési forrása. Látogassa meg üzletemet s győződjön meg előnyös és jó kiszolgálásomról. Minden hitelképes egyén ki lesz szolgálva. Tisztelettel

ROTTENBERG MÁRTON, CLUJ
P. Carolina 5, Főútlelet Oradea Str. Iorga 15

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Részvénytársaság

Cluj, Piața Unirii (Mátyás király-tér) 7.

Fiókjai: Dés, Dicsőszentmárton, Gyulafehérvár, Marosvásárhely, Nagyváradaon és Temesváron

Betéteket elfogad!

Saját tőkái
141 millió lej

Affiliált intézetei: Tordaaranyosvármegyei Takarékpénztár Rt., Tordán, Alsó-fehérvármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár Rt., Nagyenyed, Udvarhelymegyei Takarékpénztár Rt., Székelyudvarhelyen és Székelykeresztúron Szászrégen-vidéki Takarékpénztár Rt., Szászrégenben és Népbank Részvénytársaság Bánffyhadon, Szamosújvári Hitelbank Részvénytárs. Szamosújváron

Betéteket elfogad!

Saját tőkái
141 millió lej

Minden bankügyletet legelőnyösebben végez. Engedélyezett devizahely

Olvassa és terjessze a „MAI VILÁG”-ot

Apróhirdetések

Ebben a rovatban minden szó 2 lej. Vastagabb betűvel szedve 4 lej. A legkisebb apróhirdetés 20 lej. — Állást keresők féláron hirdethetnek. Az apróhirdetések díja előre fizetendő

Valódi aradhegyatjai bor kapható 28 lejért a Szentegyház-u. Csizmaszin-vendéglőben. 10 liter vételénél 1 litert ingyen adok.

Figyelem! Nagy zálogházi árverezés május 19-én Calea Victoriei 25. szám alatt. Az árverezés napján újítani nem lehet.

HIGIENIA

fűzőszalon

Strada Samuil Micu (Rózsa-utca) 5-a.

Pianinót keresek bérbe, c met és árat Lepage könyvkereskedésben leadni.

Biztos poloskahalál 25 lej üvegje. Kapható Demeter C. gyógyszerárúháza. Cluj, C. Moșilor 2.

Allig használt nikkelezett gyermekkosci sürgősen eladó. Calea Decebal 60.

Egy fél háló, filegória ablakok, ajtó és liszteszákok eladók. Csörtörő-u. 35.

Jómeneteli bodega családi okok miatt azonnal eladó. Calea Moșilor 36.

Kiadó 5 szobás modera lakás I. emeleten július 1-re és 2 szoba irodának földszinten azonnalra. Érdeklődni Fischer-üvegudvar.

Bádogos szakmába vágó mindennemű munkát elvállalok, ugyancsak: fürdőkádát, főzőkályhát stb. Biró Márton, Str. Dubailor (Timár-u.) 13.

Bán-zálogházban (Wesselényi Miklós-u. 14.) május 26-an reggel 8 órakor nyilvános árverés lesz. Az árverés napján újítani nem lehet.

Jókedv, eredményes munka, siker, minden elérhető, ha az ember helyesen él. Minden férfinak el kell olvasni az Athenaeum-füzetek 3-4. számát. Címe: „Eljen így!” Ára 62 le, kapható LEPAGE könyvkereskedésben, Cluj-Kolozsvár. Küldje be az árát bélyegekből és Lepage franko küldi.

Tibold okl. műkertész
Calea Regele Ferdinand 69.

Ezen szakmába vágó bármilyen munkát jutányosan vállal

Női divat

Szabó Jenő divatkülönlegességek nagy-áruháza. Calea Regele Ferdinand 5. (v. Wesselényi-utca) Telefon: 479.

Gólya-Áruház női divat különlegességek nagyáruháza. Cal. Regele Ferd. 11 (v. Wesselényi-u.) Telefon: 9-57

Férfi divat

Neumann M. utóda Boschán Géza. Kész férfiruhák áruháza. Uri szabóság. Piața Unirii (Főtér) 14. sz.

Katz és Fia Kész férfi és gyermekruháraktár. Mértékutáni szabóság. Piața Unirii (Főtér) 10. Telefon: 8-35.

Könyv - papír

Keszey Alberti Könyv és papirkereskedése, antiquariuma és nyomdai munkák felvételi helye, Piața Unirii (Főtér) 1.

Lepage könyv, zenemű, (kotta), papír, írószer, rajztűszer stb. áruház. Nyomdai- és kiadóvállalat. Kérjen jegyzékeket.

Szőrmeáru

Mártonffy Testvérek és Társa szőrmeáru- és női szövetkábát-áruháza. Piața Unirii (Főtér) 20. Telefon: 10-25.

Drogueria

Rózsa M. „Royal”-drogueria és illatszertár. P. Unirii (Főtér) 23. Telefon: 7-91.

Edény - üveg

Moskovits és Társa konyhafelszerelési cikkek, üveg és porcellán áruk. Alpacos evőeszközök. Calea Regele Ferdinand. Főpostával szemben.

Kötött-szövöttáru

Blatt kötött és szövött áruk gyári lerakata, ahol legolcsóbban szerezhethet be harisnyát, keztyűt és kötött árut. Főtér 18.

HIRDESSZEN A MAI VILÁGBAN

Típ. „LYCEUM”-nyomda — Turós Lajos — Cluj, Str. Regina Maria 12. — Telefon: 11-45.

Asszonyok réme

Irta Otto Wurm

(74.)

— Gondolkozzék csak, hogy juttott Bill a szép Luise Königsberg villájába? Mindjárt megtudta, hogy ki adta a levelet a rendőrségnek, mert hiszen mindenütt kémei vannak és akkor ön a halál fia és én is elkészíthetem végrendeletemet.

A báró elgondolkozott.

— Az egész dolgot rossz tréfának tartom. Jenkins Mary új szereplője meg akarta magát ijesztetni, ez az egész. Talán többet adott a lányának, mint maga, mi?

— Ugyilátszik, kegyelmes uram, mert a lánynak szép lakása van s pénz fölött is rendelkezik.

— Ugy, ugy akkor éppen egy másik jött utamba. Huszonöt font sterling tehát komédia volt, 100 forintot kellett volna felajánlani.

— Hallott valamit a szép Schischa Annyról, kegyelmes uram? — kérde Trankony, ki mindinkább nyugodt lett.

— Bizonyára, — mormogta a báró, kinek tehetetlen düh szorította össze a torkát, midőn Annyra gondolt. — A leány ismét anyjánál van. Tegnap láttam egy pillanatra a városba menet az ablaknál megjelenni.

— Egyelőre semmit sem kell a leánnyal törődni kegyelmes uram, mert az rögtön gyanút keltene.

— Bizonyára Trankony, de ne feledje, hogy a szép Annyt birni akarom, hallja? Neki az enyémnek kell lenni, még ha a pokollal kelene is megküzdenem bírásáért.

— Nem fedezte ön fel még, hogy szabadult ki a szobából Anny? — kérde hízogón az öreg.

— Nem Trankony, itt talány előtt állok.

— Az öreg szerezsen teljesen megbízható?

— Teljesen odaadón szolgál engem. Hiszen nem az első eset, hogy egy csábító szépséget észére térített. Arra esküszöm, hogy másnak kellett a leány menekülését elősegíteni.

— De ki legyen az?

— Türelem Trankony, majd felfedezem én a segitőt és aztán...

A báró fenyegető mozdulatot tett. Trankony hallgatott.

— Most mutassa meg, hogy mit tud Trankony. Ördög és pokol, talán remete legyek én itten? Kerítsen egy másikat, aki legalább rövid időre felelteti az Anny feletti veszteséget.

Az öreg vállait vonogatta.

— Nehéz lesz kegyelmes uram. Van ugyan sok szép leány, akik készek ide jönni, de...

— Mit kezdjek ezekkel a leányokkal, kik mindjárt a nyakamba akarnak akasztani magukat. Én fiatal, ártatlan leányt akarok, értette? Trankony gondolkodóba esett.

— Ismeri kegyelmes uram az „angol oroszlánhoz” címzett korcsmát a nyugati parti uton? — kérde hirtelenül.

— Nos aztán? — kiáltá megvetőleg a báró, hiszen ez a Praterben, a hírhedt városrészben van, hol...

— Igen, hol a rettenetes Bill éjjel megfordul, — mondotta Trankony borzongva. — Engedje meg, hogy még többet közöljek kegyelmes uram. Az „angol oroszlánban” szép pincérleány van, ki annyira bájos, hogy minden este telve van a vendéglő az utolsó helyig.

— Egy pincérnő? — kérde megvetőleg a báró.

(Folyt. köv.)